

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ **J. D.**, bývajúceho v N., 2/ **PhDr. Z. D.**, bývajúcej v N., proti žalovanému **S. K.**, bývajúcemu v N., zastúpenému JUDr. J. Š., advokátom so sídlom v B., o **vydanie sumy 5 908,52 € (178 000,-- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 12 C 6/2004, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 5. februára 2008 sp.zn. 9 Co 240/2006 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovatelia sa návrhom doručeným Okresnému súde Nové Zámky 15. mája 1997 domáhali určenia neplatnosti zmluvy č. X. z 5. marca 1997 o sprostredkovaní predaja motorového vozidla (ďalej len „zmluva“), vrátenia kúpnej ceny 178 000,-- Sk (5 908,52 €) s príslušenstvom a náhrady trov konania proti žalovanému 1/ I. B., J. A. – autobazár ako obstarávateľovi predaja motorového vozidla a žalovanej 2/ M. P. ako predchádzajúcej vlastníčke motorového vozidla. V priebehu konania svoj návrh rozšírili aj proti žalovanému 3/ B. P. ako manželovi predchádzajúcej vlastníčky motorového vozidla, žalovanému 4/ S. K. ako vlastníčkovi motorového vozidla a žalovanému 5/ J. P. ako synovi predchádzajúcej vlastníčky motorového vozidla, ktorých súd uznesením pribral do konania ako ďalších účastníkov.

Okresný súd Nové Zámky prvým rozsudkom z 23. marca 1998 č.k. 10 C 74/1997-157 vyslovil neplatnosť zmluvy, ktorá zmluva bola uzavretá medzi žalobcom 1/ a žalovaným 1/ a žalovanou 2/ a súčasne vyslovil neplatnosť právneho úkonu obsiahnutého v tejto zmluve medzi žalobcom 1/ a žalovanou 2/. Žalovaných 1/ až 5/ zaviazal vrátiť žalobcom 1/ a 2/

spoločne a nerozdielne kúpnu cenu motorového vozidla 178 000,-- Sk (5 908,52 €) so 17,6 %-ným úrokom z omeškania od 27. marca 1997 a trovy konania spolu v sume 43 943,-- Sk (1 458,64 €) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku oproti povinnosti žalobcov 1/ a 2/ vydať žalovanému 5/ predmetné motorové vozidlo do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 31. mája 2001 sp.zn. 5 Co 430/1998 na odvolanie žalovaných 1/ až 5/ napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v spojení s opravným uznesením v časti týkajúcej sa vyslovenia neplatnosti zmluvy a neplatnosti kúpnej zmluvy potvrdil. V ostatnej časti napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovaných 1/ a 4/ zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne 178 000,-- Sk (5 908,52 €) so 17,6 %-ným úrokom z omeškania od 27. marca 1997 do zaplataenia a trovy konania v sume 46 153,-- Sk (1 532,-- €) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku oproti povinnosti žalobcov 1/ a 2/ vydať žalovaným 1/ a 4/ predmetné motorové vozidlo. Žalobu proti žalovaným 2/, 3/ a 5/ zamietol a nepriznal im náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. novembra 2002 sp.zn. 4 Cdo 99/2002 na dovolanie žalovaného 1/ zrušil rozsudok krajského súdu vo výroku týkajúcom sa povinnosti žalovaných 1/ a 4/ oproti povinnosti žalobcov 1/ a 2/ a vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi a v rozsahu zrušenia vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre potom rozsudkom z 15. októbra 2003 sp.zn. 5 Co 406/2002 rozsudok súdu prvého stupňa v časti, týkajúcej sa povinnosti žalovaných 1/ a 4/ oproti povinnosti žalobcov 1/ a 2/ a v časti náhrady trov konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi zmenil tak, že žalobu proti žalovanému 1/ zamietol a nepriznal mu náhradu trov konania voči žalobcom 1/ a 2/ a v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaného 4/ rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a v tejto časti mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali dovolanie žalobcovia 1/ a 2/ a žalovaný 1/. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. januára 2005 sp.zn. 3 Cdo 74/2004 dovolanie žalobcov 1/ a 2/ zamietol a dovolanie žalovaného 1/ odmietol a nepriznal im náhradu trov konania.

Okresný súd Nové Zámky druhým rozsudkom z 27. júna 2006 č.k. 12 C 6/2004-436 zaviazal žalovaného (pôvodne žalovaný 4/) k povinnosti zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 141 259,-- Sk (4 688,94 €) so 17,6 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 178 000,-- Sk (5 908,52 €) od 19. septembra 1997 do 25. augusta 2002 a zo sumy 141 259,-- Sk (4 688,94 €) so 16,5 %-ným úrokom z omeškania ročne od 26. augusta 2002 do zaplataenia oproti povinnosti žalobcov 1/ a 2/ zaplatiť žalovanému 76 411,-- Sk (2 536,38 €) do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V ostávajúcej časti návrh zamietol a žiadnemu účastníkovi nepriznal podľa § 142 O.s.p. náhradu trov konania. Právne rozhodnutie odôvodnil § 451, § 457 a § 458 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že v predchádzajúcich rozhodnutiach súdov vydaných v tejto veci bolo vyslovené, že došlo k určení neplatnosti zmluvy a kúpnej zmluvy, a preto sú účastníci povinní si vzájomne vydať všetko čo nadobudli z bezdôvodného obohatenia. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že motorové vozidlo bolo odpredané v dražbe v exekučnom konaní, okresný súd určil hodnotu vozidla ku dňu rozhodovania na sumu 76 411,-- Sk (2 536,38 €) ako peňažnú náhradu podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka za motorové vozidlo, ktoré nebolo už možné vydať žalovanému a navrhovateľov 1/ a 2/ zaviazal k povinnosti zaplatiť túto peňažnú náhradu žalovanému. Keďže žalobcom 1/ a 2/ bola v exekučnom konaní vyplatená suma 36 741,-- Sk (1 219,58 €), žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 141 259,-- Sk (4 688,94 €). Začiatok lehoty na priznanie 17,5 %-ného ročného úroku z omeškania stanovil súd s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka na 19. septembra 1997 (deň nasledujúci po doručení žaloby právnenému zástupcovi žalovaného), pretože žalovaný nebol pred podaním žaloby vyzvaný na vrátenie žalovanej sumy. Ročný úrok z omeškania vo výške 16,5 % priznal žalobcom 1/ a 2/ od 26. augusta 2002, v ktorý deň bolo motorové vozidlo vydražené.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 5. februára 2008 sp.zn. 9 Co 240/2006 na odvolanie žalovaného druhý rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 27. júna 2006 č.k. 12 C 6/2004-436 ako vecne správny potvrdil. Právne rozhodnutie odôvodnil § 458 ods. 1, § 737 a § 741 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď vo svojom rozhodnutí vychádzal z právoplatnosti prvého rozhodnutia okresného súdu v časti, v ktorej súd určil neplatnosť zmluvy a neplatnosť kúpnej zmluvy. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2002 sp.zn. 4 Cdo 99/2002 a na vykonané dokazovanie, z ktorého vyplýva, že predávajúcim bol žalovaný (pôvodne žalovaný 4/), ktorý predmetné motorové vozidlo odovzdal obstarávateľovi predaja (pôvodne žalovanému 1/) na predaj, a teda bol v danej veci pasívne legitimovaný. Stotožnil sa

s právnym záverom prvostupňového súdu, že účastníci konania sú povinní vzájomne si vydať všetko čo nadobudli z bezdôvodného obohatenia, ako aj s jeho výškou i úrokmi z omeškania, ktoré žalobcom 1/ a 2/ priznal a výškou peňažnej náhrady podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka za predmetné motorové vozidlo, ktorú priznal žalovanému.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal dovolanie žalovaný podľa § 238 ods. 2 O.s.p., zrejme z dôvodu podľa § 242 ods. 2 písm.c/ O.s.p., keďže dovolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietal, že odvolací súd sa odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý v tejto veci vyslovil vo svojom rozhodnutí z 27. novembra 2002 sp.zn. 4 Cdo 99/2002. Navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobcovia 1/ a 2/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania bolo preto potrebné skúmať v zmysle § 238 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (238 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie nesmeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O.s.p. preto nie je prípustné. Nejedná sa ani o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovolanie preto podľa § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 2 O.s.p. Dovolateľ prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia vyvodzoval z toho, že odvolací súd sa odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý v tejto veci vyslovil vo svojom rozhodnutí z 27. novembra 2002 sp.zn. 4 Cdo 99/2002.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil ani túto podmienku prípustnosti dovolania namietanú dovolateľom, pretože sa nejedná ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky v namietanom rozhodnutí, vydanom v dovolacom konaní na základe dovolania pôvodne žalovaného 1/ konštatoval, že krajský súd dospel k správne mu záveru, že predaj motorového vozidla sa uskutočnil v rámci zmluvy o obstaraní predaja veci a pôvodný žalovaný 1/ ako obstarávateľ predaja motorového vozidla síce zodpovedá za vady veci kupujúcemu, ktorý môže uplatniť voči obstarávateľovi právo na odstúpenie od zmluvy, ale na žalovaného 1/ ako obstarávateľa predaja neprešlo vlastníctvo veci zverenej mu na obstaranie predaja, nie je preto účastníkom kúpnej zmluvy, ktorým je predávajúci. Kupujúci sa preto v prípade neplatnosti kúpnej zmluvy, na základe ktorej došlo k obstarávateľskému predaju veci, môže domáhať práva na vrátenie plnenia iba od predávajúceho, nie od obstarávateľa predaja. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto

rozhodnutí konštatoval, že pôvodne žalovaný 1/ ako obstarávateľ predaja nebol účastníkom neplatnej kúpnej zmluvy a z tohto dôvodu nemohol byť zaviazaný ani k vráteniu bezdôvodného obohatenia, z ktorého dôvodu aj napadnuté rozhodnutie v tej časti, v ktorej boli pôvodne žalovaní 1/ a 4/ zaviazaní k povinnosti zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcom 1/ a 2/ dlžnú sumu s príslušenstvom oproti povinnosti žalobcov 1/ a 2/ vydať žalovaným 1/ a 4/ motorové vozidlo a vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie krajskému súdu. Z uvedeného je zrejmé, že Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom rozhodnutí zaoberal len postavením pôvodne žalovaného 1/ ako obstarávateľa predaja veci. Nejde preto v tejto prejednávanej veci o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v namietanom rozhodnutí.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z väd uvedených v § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou vadou v zmysle § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Žalovaný v dovolaní nenamietal, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. a existencia procesnej vady takejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovaného smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné podľa § 238 O.s.p. nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.), bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalobcom v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2009

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová